

Inhoud November 2019

Inhoud November 2019	1
Woord vooraf.....	3
Recent verschenen	4
Call for Papers	6
Call for Papers politica.eu 2020.....	6
Call for Papers: Professions and Methods in Comparative Legal History (Lissabon, 1-3 juli 2020)	6
Call for papers: <i>'The Hope of Ages is in the Process of Realization' Establishing a World Court, 1920-1922</i> (11-12 juni 2020)	7
Kalender.....	8
15 oktober 2019 – 2 februari 2020 – Tentoonstelling 'Trésors de procédure. Les archives restaurées du tribunal de la Chambre Impériale (1495-1806), (Luik, België)	8
6 november 2019 – Lezing Wouter Druwé <i>'Consilia uit de 15e en 16e eeuw'</i> (Leiden, Nederland)	8
7 november 2019 – Lezing <i>'Claims of dominium and the freedom of the seas, the evolution of Mare Clausum Principle in the Early Modern Period'</i> door Stefano Catellan (Tilburg, Nederland).....	8
19 november 2019 - Leuven Legal History talk: <i>'Sovereignty in China and the long legacies of history'</i> door Dr. Maria Adele Carrai (Leuven, België).....	9
21 november 2019 – Uitreiking Sartonmedaille aan Prof. Dr. Matthias Schmoeckel (Gent, België)	9
21 november 2019 – Lezing <i>'Prisonnier de guerre. The birth of a new Phrase and a special Status in the late Middle Ages'</i> door Rémy Ambühl (Tilburg, Nederland).....	9
21-22 november 2019 – Congres '40 ans de démocratie(s)' (Brussel, België).....	9
22 november 2019 - Verdediging proefschrift door de heer H.G. Weinberg "Vrije Rijkshoofdelijkheden' in Limburg (1500-1800). Deconstructie van een mythe" (Maastricht, Nederland).....	10
12 december 2019 – Rechtshistorische causerie "Personenvennootschappen in Amsterdam tijdens de vroegmoderne periode (17 ^{de} en 18 ^{de} eeuw)" door dra. Manon Moerman	10
10 januari 2020 – Workshop 'Non-consequential theories of strict liability in historical perspective' (Madrid, Spanje)	10
Varia	11

Rechtshistorische Courant

Vacature post-doc onderzoeker te Rijsel.....	11
Aan het Centre d'Histoire judiciaire de Lille is er een vacature voor een post-doc onderzoeker in de Rechtsgeschiedenis. Meer informatie is in volgende link terug te vinden.	11
Vacature CegeSoma: Werkleider van de wetenschappelijke loopbaan	11
329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd.....	11
Oproep: Actualiseer mee de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging.....	12
Oproep: Transkribus	12

Woord vooraf

Geachte lezer,

Over onbekende, maar wel degelijk beminde vrienden

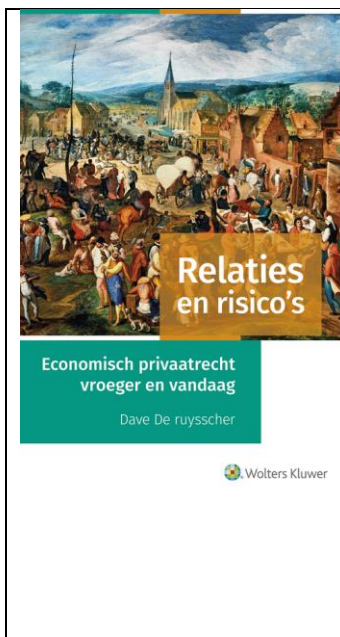
Rechtshistorici weten maar al te goed dat er bij de vrienden uit de geschiedenis en de rechten interessante proefschriften verschijnen. Proefschriften in andere vakgebieden blijven daarentegen wel eens onder de radar. Om dit te vermijden willen we hier heel even de aandacht vestigen op twee recente proefschriften in de vertaalwetenschappen, meer bepaald in de onderzoeksgroep Vertaling en Interculturele transfer in Leuven: het reeds verdedigde proefschrift van Heleen Van Gerwen over de praktijk van de juridische vertaling in België van 1830 tot 1914, en het weldra te verdedigen proefschrift van Bieke Nouws over de opvattingen over vertaling en juridisch vertaalbeleid in België gedurende dezelfde periode. Na het vol bewondering doornemen van beide, vragen we ons echter af hoeveel andere mooie rechtshistorische werken verschijnen buiten ons klassieke circuit. Anders gezegd: bij deze een warme oproep om niet te vergeten aan de Courant te melden wanneer iets verschijnt of gebeurt dat onze aandacht verdient, ook – en misschien zelfs vooral – wanneer dit buiten de rechtenfaculteiten en geschiedenisdepartementen gebeurt.

De hoofdredacteur
Dirk Heirbaut

Redactie
Filip Batselé
Laura Mortiers
Pieterjan Schepens
Sebastiaan Vandenbogaerde
Florenz Volkaert

Recent verschenen

	<p>Hylkje DE JONG, <i>Ἐντολή (mandatum) in den Basiliken</i>, Brill, Nijhoff, Legal History Library, Volume: 31, ISBN 9789004413955, 2019, 306 p.</p> <p>In <i>Ἐντολή (mandatum) in den Basiliken</i> bespreekt Hylkje de Jong de wijze waarop Byzantijnse juristen van de vroege (6^e en vroege 7^e eeuw) en latere (11^e en 12^e eeuw) periodes omgingen met mandaatrecht waarmee ze geconfronteerd werden in de <i>Corpus Iuris Civilis</i> en de 9e-eeuwse <i>Basilica</i>. Doorgaans erkend als consistente Byzantijnse dogmatiek, lijken de vaststellingen van deze Byzantijnse juristen in werkelijkheid neer te komen op individuele benaderingen, gekleurd door de persoonlijke interpretatiemethoden van elke jurist.</p>
	<p>Wim DECOCK, <i>Le marché du mérite, Zones Sensibles</i>, ISBN 978293 0601400, 2019, 248 p.</p> <p>Om de ontstaansgeschiedenis van de moderne economie te begrijpen, is een terugkeer naar haar wezenlijk theologische grondslagen noodzakelijk. Meer dan een eeuw na de publicatie van <i>De protestantse ethiek en de geest van het kapitalisme</i> blijft het onderzoek van Max Weber in essentie onafgewerkt. <i>La marché du mérite</i> bezoekt opnieuw de erfenis van een van de grootste protagonisten in de geschiedenis van het economische gedachtegoed, en verduidelijkt daarbij gaandeweg zijn juridisch-theologische origine. In een context die werd gekenmerkt door de mondialisering van uitwisselingen, de ontwikkeling van beurzen en grote politieke en religieuze turbulentie, werd de Jezuïet Léonard Lessius (1554-1623) aanschouwd als “Orakel der Nederlanden” door de handelaars, bankiers en prinsen die voor zichzelf een plaats zochten in deze Nieuwe Wereld. Zijn belangrijkste werk, <i>Over rechtvaardigheid en recht</i>, werd al snel een referentiewerk, in hoofdzaak als gevolg van zijn verfijnde beheersing van de juridische techniek en de helderheid van zijn economische analyses (speculatie, <i>subprimes</i>, verzekeringen, informatie en markt, monopolies, investeringen, leningen, risico's, ...). Indien de markt dan niet bestaan om de wereld om te zetten in koopwaar, noch om de mens slaafs te doen gehoorzamen aan een materialistische dorst, desondanks stimuleerde Lessius, net zoals zijn theologische collega's van de School van Salamanca, inspanning, voorzichtigheid en naarstigheid, allemaal deugden die kunnen bijdragen tot de bevrijding van een markt gebaseerd op verdienstelijkheid.</p>

Dave DE RUYSSCHER, *Relaties en risico's. Economisch privaatrecht vroeger en vandaag*, Wolters Kluwer, ISBN 9789403010663, 2019, 218 p.

Dit boek biedt een overzicht van het Westerse economisch privaatrecht, vanaf de Romeinse periode tot vandaag, en is opgevat als een thematische inleiding op concepten en problemen die in het brede veld van het economisch privaatrecht spelen.

Een eerste deel behandelt de bronnen van het recht.

In een tweede deel wordt het recht behandeld dat relaties structureert. Het gaat daarbij om huwelijksrecht en contractenrecht.

In een derde deel komt de juridische ondersteuning van risico's aan bod. Dat derde deel handelt over informatie-uitwisseling, vennootschaps- en faillissementsrecht.

Call for Papers

Call for Papers *politica.eu* 2020

Het *Rivista Interdisciplinare Online* brengt een themanummer rond *Creedal identity: an unfathomable question?* Het vertrekt van het concept "identiteit", dat dermate complex is, dat het ruime mogelijkheden biedt om verschillende standpunten en onderzoeksmethoden met elkaar te vergelijken. De oorsprong van identiteit, haar historische reconstructie, het verspreidingsproces en de metamorfose doorheen de tijd bieden talrijke perspectieven voor een herdefiniëring van "de mens". Het werk *Identity* van Francis Fukuyama (New York 2018) doet dat al en daagt de lezer uit om aandacht te besteden aan de verschillende betekenissen van "identiteit" waaronder bijvoorbeeld "een geloofsovertuiging". Fukuyama bekijkt identiteit als een historisch, sociaal of zelfs filosofisch fenomeen, maar toch blijven vele vragen bestaan zoals welk mechanisme zit er achter de onderling verbonden fenomenen van migratie, populisme, soeverein neo-nationalisme? Het tijdschrift is op zoek naar bijdragen rond het thema identiteit. Tot 31 december 2019 kan u een voorstel indienen bij redazione.rivistapolitica@gmail.com.

Call for Papers: Professions and Methods in Comparative Legal History (Lissabon, 1-3 juli 2020)

Op 1 juli 2020 organiseert het ESCLH voor de zesde keer haar biënnale. Ditmaal is Lissabon het decor waar de conferentie doorgaat. Het centrale thema is *Professions and methods in comparative legal history* en sluit aan bij de eerder biënnales van Valencia (2010), Amsterdam (2012), Macerata (2014), Gdansk (2016) en Parijs (2018). Het ligt in de bedoeling om na te gaan welke rol juridische beroepsgroepen en methodes hebben gespeeld bij de ontwikkeling van het recht en dat vanuit een comparatief perspectief. De conferentie zal zich toespitsen op juridische beroepen en de methodes die juridische professionals in heel Europa en de wereld hanteren. Rechters, advocaten en andere juridische beroepen ontwikkelden zich van land tot land en ook vandaag zijn er grote verschillen in opleiding, methode, rol en werk. Verder is ook juridische methodologie, waaronder de motivering van rechterlijke beslissingen en argumentatieleer een interessante onderzoekspiste.

Papers (titel + 200-400 woorden abstract) moeten, vergezeld van een korte CV (max. 1 bladzijde), uiterlijk op 15 november 2019 aan het organiserend comité worden bezorgd (esclhinlisbon2020@fd.ulisboa.pt). Abstracts moeten vernieuwend en het voorwerp geweest zijn van degelijk onderzoek. Zij moeten verband houden met het thema van de conferentie en vergelijkend van aard zijn.

Call for papers: *'The Hope of Ages is in the Process of Realization' Establishing a World Court, 1920-1922 (11-12 juni 2020)*

We naderen de honderdste verjaardag van het eerste *'World Court'*: tussen 1920 en 1922 bereidden experts en diplomaten het Statuut van het Permanent Hof van Internationale Justitie (PCIJ) voor, het eerste 'wereldgerechtshof', gevestigd in Den Haag. Hun werk haalde inspiratie uit de inspanningen van voorgaande generaties van advocaten en activisten, maar resulteerde toch in iets nieuws en duurzaam: een permanent gerechtshof waarvan de basisstructuren bijna een eeuw later ongewijzigd zijn gebleven. Hoewel het PCIJ zelf reeds het voorwerp uitmaakte van talloze bevragingen, blijven nog veel vragen en beslissingen met betrekking tot zijn oprichting onbeantwoord. Hiertoe behoren de volgende kwesties:

- De rol van de voornaamste actoren die betrokken waren bij het opstellen van het Statuut van het PCIJ (inclusief, maar niet beperkt tot, het Adviescomité van Juristen);
- De rol van de burgermaatschappij en van niet-Europese naties tijdens de fase van de oprichting;
- Het antwoord van de Nederlandse overheid en maatschappij op de voorgestelde oprichting van (nog) een 'Haags Hof';
- Eigentijdse visies en voorspellingen over de rol en relevantie van het toekomstige Hof.

Teneinde deze kwesties te begrijpen en lacunes in onze inzichten in de 'oprichtingsfase' van het PCIJ te vullen, organiseren Prof. Christian J. Tams (University of Glasgow) en Prof. Henri de Waele (Radboud University) op 11-12 juni 2020 een tweedaagse workshop te Nijmegen, Nederland.

De organisatoren nodigen onderzoekers uit verschillende disciplines, waaronder het internationaal recht, (rechts)geschiedenis, internationale relaties, uit om hun onderzoek voor te stellen.

Geïnteresseerden kunnen tot en met 15 december 2019 een abstract (max. 750 woorden) toesturen aan pcijconference@ru.nl. Gelieve aan het abstract de volgende gegevens toe te voegen: naam, affiliatie, e-mailadres, en beknopte opgave van de redenen waarom het een nieuwe benadering betreft. Meer informatie over deze *call for papers* kan u [online](#) raadplegen.

Kalender

15 oktober 2019 – 2 februari 2020 – Tentoonstelling ‘Trésors de procédure. Les archives restaurées du tribunal de la Chambre Impériale (1495-1806), (Luik, België)

Op dinsdag 15 oktober ging in Luik de tentoonstelling [“Trésors de procédure. Les archives restaurées du tribunal de la Chambre Impériale \(1495-1806\)”](#) van start.

Bezoekers van de tentoonstelling krijgen unieke inzichten in het unieke procedurele erfgoed van de *Reichskammergericht*, dat vanaf de 15e eeuw tot aan het einde van de 18e eeuw op het hoogste niveau recht sprak in burgerlijke zaken. Gedurende die periode werd het gerechtshof geconfronteerd met meer dan 3000 dossiers, een waardevolle bron van informatie over de Rijksarchieef te Luik. Nadat het Luikse archief op 24 december 1944 zware verliezen leed door het Duitse bombardement op 24 december 1944, kregen de archieven van de *Reichskammergericht* pas recent een tweede leven ingeblazen met de steun van de POD Wetenschapsbeleid en het Fonds Baillet Latour. De resultaten van die inspanningen zijn nu toegankelijk gemaakt voor het publiek.

De tentoonstelling vindt plaats in de Schatkamer van de Kathedraal van Luik, is geopend op dinsdag t.e.m. zondag (14u-17u) en loopt nog tot en met zondag 2 februari 2020.

6 november 2019 – Lezing Wouter Druwé ‘Consilia uit de 15e en 16e eeuw’ (Leiden, Nederland)

Op woensdag 6 november zal Dr. Wouter Druwé een lezing geven onder de titel ‘*Consilia uit de 15e en 16e eeuw*’. De lezing zal plaatsvinden om 18.30 uur (locatie nog volgt nog). Aanwezigen worden voorafgaand aan de lezing een drankje aangeboden (17.30 uur, afdeling Rechtsgeschiedenis, gang bij zaal A 3.05 van het Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25 te Leiden). Na afloop van de lezing bestaat de mogelijkheid om met de spreker te dineren.

7 november 2019 – Lezing ‘Claims of dominium and the freedom of the seas, the evolution of Mare Clausum Principle in the Early Modern Period’ door Stefano Catellan (Tilburg, Nederland)

In het kader van de I-HILT E-Lectures zal Stefano Catellan (Universiteit Aarhus, Denemarken) op 7 november een lezing geven: ‘*Claims of dominium and the Freedom of the Seas: the Evolution of Mare Clausum Principle in the Early Modern Period*’. De lezing zal plaatsvinden van 12.30-13.30u in CZ-7 (gebouw C, zaal 7).

I-HILT E-Lectures zijn lezingen over de geschiedenis en theorie van internationaal recht, die steeds bestaan uit een lezing van 40 minuten, gevolgd door een Q&A-sessie van 20 minuten. De lezingen vinden telkens op donderdag plaats aan de Universiteit van Tilburg. Zowel recente als oudere lezingen kunnen bovendien ook online bekeken worden op de [website](#) van de universiteit. Via de website kan ook het I-HILT programma van dit academiejaar geraadpleegd worden.

19 november 2019 - Leuven Legal History talk: 'Sovereignty in China and the long legacies of history' door Dr. Maria Adele Carrai (Leuven, België)

Op dinsdag 19 november 2019 presenteert dr. Maria Adele Carrai in het kader van de Leuvense Rechtshistorische Lezingen aan de KU Leuven haar werkstuk getiteld '*Sovereignty in China and the long legacies of history*'.

De lezing gaat door vanaf 16u in De Valk-03, lokaal 01.25, Tiensestraat 41, Leuven.

21 november 2019 – Uitreiking Sartonmedaille aan Prof. Dr. Matthias Schmoeckel (Gent, België)

Op donderdag 21 november zal aan de Universiteit Gent de Sartonmedaille worden uitgereikt aan Prof. Dr. Matthias Schmoeckel. Prof. Dr. Schmoeckel zal daarbij zelf een lezing geven: 'Conditions of a successful European Economic Order'.

De uitnodiging kan u [hier](#) terugvinden. Inschrijven kan online via [deze weblink](#).

21 november 2019 – Lezing 'Prisonnier de guerre. The birth of a new Phrase and a special Status in the late Middle Ages' door Rémy Ambühl (Tilburg, Nederland)

In het kader van de I-HILT E-Lectures zal Dr. Rémy Ambühl (University of Southampton) een lezing geven onder de titel '*Prisonnier de Guerre. The Birth of a New Phrase and a Special Status in the Late Middle Ages*'. De lezing zal plaatsvinden van 9.30-10.30u in CZ-9 (gebouw C, zaal 9).

I-HILT E-Lectures zijn lezingen over de geschiedenis en theorie van internationaal recht, die steeds bestaan uit een lezing van 40 minuten, gevolgd door een Q&A-sessie van 20 minuten. De lezingen vinden telkens op donderdag plaats aan de Universiteit van Tilburg. Zowel recente als oudere lezingen kunnen bovendien ook online bekeken worden op de [website](#) van de universiteit. Via de website kan ook het I-HILT programma van dit academiejaar geraadpleegd worden.

21-22 november 2019 – Congres '40 ans de démocratie(s)' (Brussel, België)

Op 21 en 22 november vindt aan de ULB het congres '*40 ans de démocratie(s)*' plaats. Aanleiding voor dit congres is het 40-jarige bestaan van het *Centre de Droit Public* aan de ULB. Het algemene doel van het congres is de studie van de ontwikkeling van de verschillende vormen van democratie binnen het Belgische recht sinds de oprichting van het *Centre de Droit Public* in 1979, alsook van de huidige evolutieperspectieven van die verschillende vormen van democratie. Het zal erom gaan die evolutie eerst en vooral vast te stellen in juridische teksten, om vervolgens rekening te houden met de context waarin ze plaatsvindt en plaats zal vinden.

Het congres zal plaatsvinden op 21 november (12.30 tot 18 uur) en 22 november (8.30 tot 17 uur, gevolgd door een receptie) in zaal Somville (ULB – Institut de Sociologie, Avenue Jeanne 44, 1050 Brussel). Het volledige programma kan [hier](#) geraadpleegd worden.

Geïnteresseerden dienen vóór 15 november in te schrijven (cdp@ulb.ac.be). De toegang is vrij.

22 november 2019 - Verdediging proefschrift door de heer H.G. Weinberg "Vrije Rijksheerlijkheden' in Limburg (1500-1800). Deconstructie van een mythe" (Maastricht, Nederland)

De verdediging van dit proefschrift zal doorgaan om 14 uur aan de universiteit van Maastricht.

12 december 2019 – Rechtshistorische causerie "Personenvennootschappen in Amsterdam tijdens de vroegmoderne periode (17de en 18de eeuw)" door dra. Manon Moerman

Tijdens deze rechtshistorische causerie zal Manon Moerman, doctoraatstudente verbonden aan de Universiteit van Maastricht, haar onderzoek naar de Amsterdamse personenvennootschappen toelichten. Op basis van onderzoek in de notariële archieven tracht zij inzicht te krijgen in de manier waarop vroegmoderne ondernemers zich organiseerden in deze vennootschappen. Tot op heden heeft het onderzoek naar deze ondernemingen in de Republiek zich voornamelijk toegespitst op het bestuderen van rechtsgeleerde werken en de rechtspraak van de Hoge Raad van Holland, Zeeland en West-Friesland. Door de focus te verleggen naar de studie van notariële vennootschapscontracten krijgt men echter een beter inzicht in de dagdagelijkse praktijk en kunnen eventuele tegenstellingen tussen theorie en praktijk aan het licht worden gebracht (bv. met betrekking tot externe vennootschapsverhoudingen). In de causerie zal Manon het uitgebreide bronnencorpus die ze heeft kunnen verzamelen voorstellen samen met enkele eerste resultaten die het archiefonderzoek tot op vandaag heeft opgeleverd.

Indien u interesse heeft om de causerie bij te wonen, gelieve uw komst aan te melden via Karin.Pensaert@ugent.be.

10 januari 2020 – Workshop 'Non-consequential theories of strict liability in historical perspective' (Madrid, Spanje)

Op vrijdag 10 januari vindt de workshop '*Non-consequential theories of strict liability in historical perspective*' plaats.

Vroegmoderne juristen hadden het moeilijk om het concept van objectieve aansprakelijkheid te aanvaarden, aangezien zij hoofdzakelijk redeneerden in termen van fout en schuld. Tot op vandaag is het voor wetgevers en juristen moeilijk om, wanneer zij over het concept reflecteren – zoals bijvoorbeeld in het kader van het huidige debat over robotica en artificiële intelligentie – objectieve aansprakelijkheid niet te verklaren vanuit consequentialistisch perspectief.

Ter voorbereiding van de vierhonderdste verjaardag van de publicatie van *De Jure Belli ac Pacis* zal de workshop vertrekken vanuit de ideeën van Hugo Grotius, om verder in te gaan op zijn bronnen en zijn invloed op zeventiende- en achttiende-eeuwse auteurs.

Tijdens deze workshop op 10 januari zullen academici samenkomen om over deze onderwerpen te discussiëren. Meer informatie over de workshop kan u [hier](#) terugvinden.

Varia

Vacature post-doc onderzoeker te Rijsel

Aan het Centre d'Histoire judiciaire de Lille is er een vacature voor een post-doc onderzoeker in de Rechtsgeschiedenis. Meer informatie is in volgende [link](#) terug te vinden.

Vacature CegeSoma: Werkleider van de wetenschappelijke loopbaan

CegeSoma (Operationele Directie vier van het Algemeen Rijksarchief) is op zoek naar een Werkleider (klasse SW 2) van de wetenschappelijke loopbaan. De functie zal bestaan uit een combinatie van wetenschappelijk onderzoek (70%) en wetenschappelijke dienstverlening (30%).

Meer informatie over de vacature en de sollicitatieprocedure kan u [online](#) terugvinden.

329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd

Altijd al willen lezen hoeveel beschuldigten ook in het ancien régime claimden dat ze *by drancke* waren tijdens het plegen van misdrijven? Hoe creatief men in het toenmalige graafschap Vlaanderen was bij het uitspreken van erestraffen? Of hoe lastig de raadsheren de langdurige ondervraging van een vermeend valsmunter wel niet vonden? Dan zijn de gedigitaliseerde registers van de Raad van Vlaanderen de geknipte bron: 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden, raadpleegbaar in alle leeszalen van het Rijksarchief.

Interessante en soms bloemrijke lectuur, die registers van de Raad van Vlaanderen... Zeker de verhoren en vonnissen van zaken die volgens de criminele procedure werden behandeld, hebben altijd tot de verbeelding gesproken. Om ervoor te zorgen dat lezers daar ook in de toekomst van kunnen blijven genieten, werden de 41 registers met de zogenoemde Criminele examens en Criminele sententies (Rijksarchief te Gent, Archief van de Raad van Vlaanderen, nrs. 8857-8597, 16e-18e eeuw) het afgelopen jaar gedigitaliseerd.

Inhoudelijk vertegenwoordigen deze registers slechts een fractie van de ruime bevoegdheden van de Raad van Vlaanderen, de gewestelijke justitierraad van het voormalige graafschap Vlaanderen (1386-1795). Door hun massa en hun diversiteit is het helaas quasi onmogelijk ook de voornaamste registers m.b.t. de rechtspraak volgens de civiele procedure te digitaliseren.

Eén grote basisreeks stond echter buiten discussie: in eenzelfde beweging werden vorig jaar immers ook alle 279 registers van Acten en Sententiën zorgvuldig gescand (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 2327-2605, periode 1370-1642). Deze nummers bevatten de oudste en bijgevolg ook meest kwetsbare reeks registers uit het archief van de Raad. In de beginperiode (het oudste register stamt zelfs van voor de officiële oprichting!) noteerde men er zo goed als alles in dat door de Raad werd behandeld, besproken of geregeld. Vanaf de 15e eeuw ging men langzaam maar differentieëren en splitsten verschillende andere archiefreeksen zich inhoudelijk af, een proces dat in de 16e eeuw in een stroomversnelling terechtkwam en uiteindelijk leidde tot de opheffing van de Acten en Sententiën.

In het scanproject zijn tot slot ook de zeven aanwezige resolutieregisters en twee registers met aanstellingsakten van (voornamelijk eigen) personeel opgenomen (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 164-170 en 602-603, 16de-18de eeuw): basisdocumenten over de interne werking van de instelling.

Voorlopig kunnen we dus afklokken op de veiligstelling van 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden. Al deze stukken zijn voortaan digitaal raadpleegbaar in de leeszalen van het Rijksarchief.

Het omvangrijke archief van de Raad van Vlaanderen wordt bewaard in het Rijksarchief te Gent. Klik [hier](#) om de inventaris online te raadplegen. De nieuwe gebruikersgids kan u [hier](#) terugvinden.

Oproep: Actualiseer mee de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging

Het Archief voor Nationale Bewegingen presenteert sinds kort de NEVB Online (www.nevb.be). Enkele muisklikken geven u toegang tot de rijkdom aan kennis die onderzoekers over de Vlaamse beweging verzamelden tot aan de publicatie van dit instrument in 1998.

De online publicatie van de NEVB is de eerste stap in de ontwikkeling van een volledig geüpdatete encyclopedie. Na meer dan twintig jaar wordt het hoog tijd om de teksten in een toegankelijke en aantrekkelijke databank te gieten en de aangeboden informatie te onderwerpen aan een inhoudelijke actualisering.

Om dit ambitieuze project te doen slagen, heeft het ADVN uw hulp nodig.

Het [ADVN roept alle gebruikers van de Encyclopedie op](#) om hun expertise te delen. Feitelijke onjuistheden of lacunes in specifieke lemma's kunt u signaleren via bureauredactie@devb.be of via de [NEVB Online](#).

Zo garanderen we samen de kwaliteit van dit onmisbare werkinstrument en zorgen we ervoor dat deze online-encyclopedie als een perpetueel *work in progress* steeds de vinger aan de pols kan houden van nieuwe ontwikkelingen in de samenleving.

Oproep: Transkribus

Onderzoekers die zich bezighouden met handgeschreven teksten, maken vaak transcripties van deze teksten. Het Europese READ project – programma Transkribus – is gericht op het trainen van het sneller herkennen van handschriften. In het kader van het trainen van de computers om een model te ontwikkelen om de Nederlandse taal sneller te herkennen zijn we op zoek naar foto's van teksten (minimaal 300DPI) en de bijbehorende transcripties. Wanneer u meer dan 500 pagina's aan transcripties en foto's heeft, kunnen deze direct via Transkribus gekoppeld worden (Text2Image). U kunt hier contact opnemen met het Transkribus team in Innsbruck: email@transkribus.eu. U krijgt dan de gekoppelde bestanden (foto, met transcriptie erbij) via een account dat aan uw mailbox zit teruggestuurd. Indien u wel transcripties en foto's heeft, maar de 500 pagina's niet haalt – is het momenteel eveneens mogelijk om dit in te sturen naar Transkribus, maar hier is nog maar een beperkt budget voor beschikbaar (dus wees snel). Voor u is het

voordeel dat u doorzoekbare PDF's kunt downloaden vanuit het Transkribus-programma. De data staat standaard op privé, dus niemand anders kan bij uw transcripties en foto's. Echter, wanneer u mee wilt werken aan het creëren van een Nederlands taalmodel, willen wij u vragen om contact op te nemen via TranskribusEMDutch@gmail.com en dan ontvangt u aanwijzingen hoe u uw data kunt delen. We begrijpen dat niet iedereen de mogelijkheid heeft om zijn/ haar onderzoekdata te delen vanwege privacy of copyright. Echter, op de achtergrond helpt u de computer trainen in het herkennen en we hopen dat het op korte termijn mogelijk wordt om aan te geven dat data wél gebruikt mogen worden voor het trainen van een overkoepelend model, maar niet door onderzoekers ingezien mogen worden. Uiteraard kunt u ook transcripties in andere talen via Transkribus uploaden, vanaf 70 pagina's is het al mogelijk om zelf een model te trainen of te delen met andere taalgroepen.

Eventuele vragen kunnen worden gesteld via TranskribusEMDutch@gmail.com

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be